

تسهیلات ۱۵۰۰ همتی برای تولید

بانک مرکزی ۱۰ میلیارد دلار تأمین مالی ارزی خواهد داشت. به گزارش ایلنا، محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی گفت: برنامه امسال ما این است که ۱۰ میلیارد دلار تأمین مالی ارزی داشته باشیم بدین معنا که بتوانیم از منابع ارزی تأمین مالی داشته باشیم. وی ادامه داد: اولین موضوع بحث تقویت تأمین مالی ربالی در بانک مرکزی است، بنابراین باید به گونه‌ای باشد که منجر به افزایش تورم نشود، تمرکز ما در بانک مرکزی روی موضوعاتی است که منجر به افزایش تورم نشود و آن تأمین مالی زنجیره‌ای و تأمین مالی زیر خطی است که ما در سال جاری نزدیک به ۴۸۵ همت تأمین مالی زنجیره‌ای دیده‌ایم که ۲۲۰ همت آن اوراق، ۱۱۵ همت کارت رفاهی، ۱۰۰ همت برات الکترونیکی و ۵۰ همت فکتورین بوده است. فرزین تأکید کرد: برای ایجاد کارخانجات نزدیک به ۱۵۰۰ همت تسهیلات دیده‌ایم که ۳۳۰ همت از طریق انتشار گواهی سپرده خاص صورت خواهد پذیرفت؛ از طرفی نیز ۲۵۰ همت برای طرح‌های اولویت‌دار و ۸۰ همت نیز برای سایر طرح‌ها اختصاص خواهد یافت.

سوآپ گاز ترکمنستان از مسیر ایران

همکاری‌های گازی ایران و ترکمنستان افزایش پیدا می‌کند. به گزارش وزارت نفت، محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت در دیدار با وزیر امور خارجه ترکمنستان بر تعمیق همکاری‌های دو کشور در زمینه نفت و گاز تأکید و زمینه‌های گسترش همکاری‌ها را بررسی کردند. وی با بیان اینکه دسر سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران همواره تعامل سازنده با کشورهای همسایه به‌ویژه ترکمنستان به‌عنوان کشور دوست و برادر اهمیت زیادی دارد، افزود: دولت چهاردهم عزم و اراده جدی برای توسعه همکاری‌ها در زمینه انرژی با کشور ترکمنستان دارد. وزیر نفت به سرعت اجرایی شدن قرارداد سوآپ گاز ترکمنستان به کشور ترکیه از مسیر ایران اشاره کرد و گفت: امیدواریم سایر مناسبات دو کشور در زمینه انرژی همچون قرارداد واردات گاز از ترکمنستان با همین سرعت پیش رود.

واردات برق صنایع آزاد شد

صنایع بزرگ مجاز به واردات برق شدند. به گزارش توانیر، محمد اله‌داد، معاون انتقال و تجارت خارجی توانیر با اشاره به صدور مجوز واردات برق صنایع بزرگ از آذربایجان و ترکیه، این اقدام را به منظور تأمین انرژی پایدار و کاهش فشار بر شبکه سراسری برق و در جهت تحقق شعار سال با عنوان «سرمايه‌گذاري برای تولید» عنوان کرد. وی اظهار کرد: این مجوز امسال صادر شده و بر اساس آن صنایع می‌توانند با نرخ توافقی و با استفاده از ظرفیت تبدیلی شبکه، از این دو کشور برق وارد کنند و صنایعی که از این طریق تأمین انرژی شوند به میزان واردات برق از مشارکت در برنامه‌های مدیریت بار معاف می‌شوند. معاون انتقال و تجارت خارجی توانیر با اشاره به بهره‌گیری از پست و خط تبدیلی HDVC به ظرفیت ۵۰۰ مگاوات در ترکیه، تأکید کرد: به لحاظ فنی محدودیتی برای واردات برق از این کشور وجود ندارد.

عکس: روابط عمومی اتاق ایران

رقیه ندایی
خبرنگار اقتصادی

روز دوشنبه ۲۹ اردیبهشت‌ماه سلسله‌نشست‌های گفت‌وگو و توسعه اقتصاد ایران در سایه مذاکرات با حضور حسین سلاح‌ورزی، عباس آخوندی، محمدحسین عادل و رحمن قهرمانپور، برگزار شد که در این نشست به بررسی

اقتصاد در بن‌بست تحریم‌ها

گفتارهایی از تکنوکرات‌ها و تحلیلگران دیپلماسی در نشست توسعه اقتصاد ایران

بدهد، همچنین، عدم قطعیت که به تعبیر علم اقتصاد سم مهلک توسعه است را هم به کشور تحمیل کرده است. وقتی هیچ‌کس نداند فردا چه می‌شود، تصمیم‌گیری اقتصادی غیرممکن می‌شود.

وی اظهار کرد: روند کاهش رشد سرمایه‌گذاری از ۷ الی ۸ سال قبل از سال ۱۳۹۰ شروع شده بود ولی پس از ۱۳۹۰ عملاً نرخ رشد سرمایه‌گذاری منفی شد. وقتی نرخ رشد سرمایه‌گذاری منفی است، در نتیجه کسری بودجه‌های بزرگ و مداوم هم به بار می‌آید. امروز کسری عملیاتی بودجه به حدود ۵۰ درصد کل بودجه رسیده است که رقم بسیار بالایی است، حتی اگر بعداً این کسری را با عناوین دیگر پوشش دهند. این اعداد بسیار نگران‌کننده هستند. درک درست از تحریم بسیار اهمیت دارد. ما از ابتدای انقلاب تا سال ۱۳۸۴ با وجود جنگ و قطع رابطه با آمریکا، هیچ قطعنامه‌ای از سازمان ملل علیه ایران نداشتیم. اولین قطعنامه علیه ایران در سال ۱۳۸۵ صادر شد؛ در حالی که شرایط ما در دهه ۶۰ از منظر جنگ و تحریم داخلی بسیار سخت‌تر بود. به نظر من، سال ۱۳۸۴ را باید نقطه آغاز انحطاط بزرگ و شوربختی دوران جمهوری اسلامی در زمینه تحریم‌ها بدانیم و این نقطه‌ای مهم برای تأمل است.

وی تأکید کرد: اصلی‌ترین ضربه تحریم‌ها، اختلال کامل در نهاد تجارت ایران بود. پیش از آن، تجارت قانونی امکان‌پذیر بود؛ اما بعد از آغاز تحریم‌ها، تاجر قانونمند و درستکار با موانع جدی مواجه شد و عملاً تجارت به مبادله میان جعبه سیاه‌ها و با شفافیت کمتر تبدیل شد. بسیاری از تاجار از عرصه حذف شدند و فضا برای انواع تخلفات و فساد به وجود آمد. بانک‌ها هم با پول‌های سمی و دارایی‌های

به‌سادگی ممکن نیست. اگر بخواهیم مثال بزنیم، این موضوعات متعدد هستند؛ اما تمرکز من روی بحث امروز است و اینکه اگر از من بخواهند درباره استراتژی توسعه ایران اظهارنظر کنم، باید بگویم تنها گزینه ایران، به دلیل موقعیت ژئوپلیتیک و تاریخی‌اش، تجارت است.

تجارت فقط صادرات کالا نیست؛ تولید و خدمات هم در همین زیرمجموعه قرار می‌گیرند. در پایان شما باید بتوانید توان مبادله و حضور فعال در زنجیره ارزش جهانی را داشته باشید. در تاریخ هم بارها دیده‌ایم که ایران، به واسطه موقعیتش، گذرگاه تجارت بوده است. جاده ابریشم به همین معناست؛ یعنی عبور کالا، دانش، فناوری و نیروی انسانی از دل ایران. وقتی این را بپذیریم، اهمیت نقش تجارت آشکار می‌شود و می‌توانیم بفهمیم که تحریم‌ها چه هزینه سنگینی به ایران تحمیل کرده‌اند. تحریم‌ها اساساً همه سازوکار تجارت را مختل کرده‌اند؛ چه در مبادله کالا، چه نیروی انسانی، چه مبادله پول و چه مسائل حمل و نقل.

تحریم‌ها مبادلات را مختل کردند و هزینه تجارت را بالا بردند. این باعث شد تاجر ایرانی قدرت رقابت خود با تاجر خارجی را از دست

عباس آخوندی

وزیر اسبق راه و شهرسازی

ما باید نگاهی واقع‌بینانه به فردای توافقی داشته باشیم. بیایید مثالی تاریخی بزنیم: در سال ۱۹۸۰، تولید ناخالص داخلی ایران، عربستان و ترکیه تقریباً مشابه و حدود ۱۰۰ میلیارد دلار بود. اما امروز، اقتصاد ترکیه به ۱۱۲۰ میلیارد دلار رسیده و درآمد ایران ۴۰۴ میلیارد دلار است این فاصله نجومی، نشان‌دهنده کاهش رفاه ایرانیان طی سه دهه اخیر است و به وضوح دیده می‌شود که رشد اقتصادی ما بسیار پایین‌تر از همسایگان مان بوده است. اگر حتی رشد اقتصادی زیر دو درصد داشته باشیم، این شکاف در بلندمدت به شکل تصاعدی رشد می‌کند و رقم‌ها بسیار بزرگ می‌شود.

در حوزه تورم نیز وضعیتی مشابه داریم. میانگین تورم ایران تا سال ۹۲ با وجود جنگ و دوران بازسازی، حدود ۴۰ درصد بوده است؛ که این رقم بسیار استخوان‌سوز است و بیرون آمدن از این شرایط

دیپلماسی اجبار ترامپ

آمریکا به متحدان نزدیک هم اجازه نمی‌دهد برنامه هسته‌ای پیشرفته داشته باشند

رحمن قهرمانپور

پژوهشگر ارشد سیاست بین‌الملل

آمریکا حتی به متحدان نزدیک خود هم اجازه نمی‌دهد برنامه‌های هسته‌ای پیشرفته‌ای داشته باشند. کره جنوبی، با وجود اتحاد نزدیک با آمریکا، همچنان تحت محدودیت‌های شدید قرار دارد و قادر نیست برنامه‌ای پیشرفته‌تر از انرژی صلح‌آمیز داشته باشد. حتی سوئیس، که هیچ دشمنی‌ای با آمریکا ندارد، زمانی که تصمیم به ساخت راکتور آب سنگین گرفت، با خرابکاری آمریکا مواجه شد.

به گفته وی، آفریقای جنوبی در دوره رژیم آپارتاید به‌صورت مخفیانه برنامه هسته‌ای خود را پیش برد، اما بعد از فروپاشی رژیم آپارتاید در دهه ۱۹۹۰، این برنامه کنار گذاشته شد. این اقدام هم نشان‌دهنده فشارهای بین‌المللی و هم تغییرات داخلی بود.

برزیل و آرژانتین هر دو در دهه ۱۹۶۰ برنامه‌های هسته‌ای خود را آغاز کردند و نیروی دریایی برزیل این برنامه را با جدیت دنبال می‌کرد. اما تنها عاملی که باعث توقف برنامه هسته‌ای این دو کشور شد، بحران اقتصادی دهه ۱۹۸۰ بود. از سوی دیگر، آمریکا روی انحصار سلاح‌های هسته‌ای بسیار حساس است و به هیچ کشوری، حتی متحدانش، اجازه گسترش برنامه‌های هسته‌ای نمی‌دهد.

ترامپ به دنبال توافق متوسط با ایران است. نشانه‌هایی از انعطاف هم برای توافق دیده می‌شود. بعد از سفر ترامپ به منطقه حدود ۲ هزار میلیارد دلار برای ۱۰ سال در منطقه سرمایه‌گذاری شده است و امنیت این حوزه برای ترامپ مهم است. مثلاً امارات می‌خواهد هاب هوش

مصنوعی شود و می‌خواهد خاک خود را به شرکت هوش مصنوعی دهد. امنیت خلیج فارس برای ترامپ اهمیت بالایی دارد. برای همین انعطاف قابل توجهی در مواضع ترامپ خواهیم دید. در نظم جدید خاورمیانه، باید تهدید ایران مهار شود و این بهتر است با «دیپلماسی اجبار» صورت گیرد نه گزینه نظامی. چار چوب اوپاما دیپلماسی بود و ترامپ دیپلماسی با فشار مضاعف را پیگیری می‌کند.

وی ادامه داد: ایران از بسیاری جهات با شرایط ویژه‌ای روبه‌رو است. اخیراً شایعاتی وجود دارد که آمریکا پیشنهادی در مورد تعلیق غنی‌سازی به ایران داده است. اما پرسش اصلی این است: منظور آمریکا از تعلیق چیست؟ آیا منظورشان توقف گازدهی به سانتریفیوژها است، به گونه‌ای که برنامه‌های فنی ادامه باید ولی اورانیوم غنی‌سازی نشود؟ یا اینکه کل چرخه سوخت معلق شود؟

تفاوت بسیار مهمی است. توقف گازدهی به معنای حفظ زیرساخت‌ها است و این اقدام فقط برنامه غنی‌سازی اورانیوم را مختل می‌کند. اما تعلیق کل چرخه سوخت یعنی از دست دادن بخش‌های کلیدی برنامه هسته‌ای. هر دو گزینه برای ایران چالش‌برانگیز است و به همین دلیل، واکنش‌های ایران به این پیشنهادات بسیار حساس است.

این تحلیلگر حوزه بین‌الملل گفت: ترامپ در حال حاضر به دنبال توافقی محدود و موقت با ایران است. برخلاف دور اول مذاکرات، ترامپ رویکرد سختگیرانه‌تری داشت، اما در دوره‌های بعدی، شواهدی از نرمش و انعطاف نشان داده است. برای مثال، او از برچیده شدن کامل برنامه غنی‌سازی ایران عقب‌نشینی کرده و به تعلیق موقت آن رضایت داده است. از دیگر موارد انعطاف، تأکید ترامپ بر دیپلماسی اجبار است، یعنی دیپلماسی همراه با فشار و اقدام نظامی.

ایران هم از نظر فنی و هم از نظر سیاسی، وضعیت پیچیده‌ای دارد.